

Ο Ιωνάς, η Νινευή και η Τσουβά

της ΥΒΕΤ ΝΑΧΜΙΑ-ΜΕΣΣΙΝΑ

Για όσους δεν γνωρίζετε τον Ιωνά, θα σας διηγηθώ την ιστορία του. Ξεκινάει όταν ο Ιωνάς καλείται από τον Θεό να πάει στην Νινευή, μια μεγάλη πόλη, προκειμένου να ανακοινώσει στους κατοίκους της ότι η κακία τους έχει φτάσει σε Αυτόν. Ο Ιωνάς αντί να εκτελέσει την εντολή, επιχειρεί να διαφύγει με ένα πλοίο. Μόλις όμως επιβιβάζεται σ' αυτό, η θάλασσα αγριεύει. Οι ναύτες συγκεντρώνονται στο κατάστρωμα για να ανακαλύψουν εξαιτίας τίνος τιμωρούνται και μόλις αντιλαμβάνονται ότι φταίει ο Ιωνάς, αποφασίζουν με υπόδειξη του ίδιου να τον ρίξουν στη θάλασσα. Η περιπέτεια του Ιωνά συνεχίζεται στην κοιλιά ενός κήτους που ο Θεός είχε στείλει για να τον καταπιεί. Εκεί προσεύχεται στον Θεό για τρεις μέρες και τρεις νύχτες, ώσπου στο τέλος της τρίτης μέρας το κήτος τον εκβάλλει στην ακτή. Σώος και πάλι ο Ιωνάς παίρνει για δεύτερη φορά εντολή να πάει στην Νινευή και να δώσει το μήνυμά του Θεού. Αυτή τη φορά φτάνει στην Νινευή και αναγγέλλει στους κατοίκους ότι σε σαράντα μέρες η πόλη τους θα αναποδογυριστεί. Τότε οι κάτοικοι της Νινευής ξεκινούν μια περίοδο νηστείας και μετάνοιας. Ο Θεός αναγνωρίζει τη

μετάνοιά τους και τους συγχωρεί. Ας επιχειρήσουμε να φέρουμε την ιστορία αυτή ακόμα πιο κοντά μας. Η Νινευή αντιστοιχεί σε μια σημερινή μεγαλούπολη όπου κυβέρνηση, αντιπολίτευση και απλοί πολίτες παρανομούν, κακομεταχειρίζονται τη δύναμή τους, ασεβούν, ενεργούν μόνο για την πάρτη τους. Και ο Ιωνάς; Είναι ένας χαρακτηριστικός, πολιτισμένος άνθρωπος των ημερών. Οι περισσότεροι από εμάς είμαστε «Ιωνάδες». Δεν βλέπουμε κανέναν ενεργά, όπως έκαναν οι κάτοικοι της Νινευή. Το μόνο μας παράπτωμα είναι πως- σαν τον Ιωνά- αντιστεκόμαστε στο κάλεσμα του Θεού. Ο ήρωάς μας αντί να συνεργαστεί με τον Θεό και να δράσει για το *Τικκούν Ολάμ*, την επιδιόρθωση του κόσμου, επιλέγει κυριολεκτικά να πάει για ύπνο. Την ασυνειδησία από τη συνειδητή πράξη. Επιλέγει να είναι απών. Άραγε μας θυμίζει κάποιον που ξέρουμε; Όμως για κακή(;) του τύχη ο Θεός δεν τον αφήνει στην ησυχία του και τον αναγκάζει να ξυπνήσει, να σηκωθεί, και να αντιμετωπίσει τη μοίρα του. Από το πιο χαμηλό και σκοτεινό σημείο που έχει φτάσει, στα βάθη του βυθού στην κοιλιά του κήτους, ο Ιωνάς, προσεύχεται στον Θεό. Από εδώ συμ-

βολικά ανεβαίνει, επιστρέφει, ανασυγκροτεί τη σχέση του με τον Θεό και δρα σύμφωνα με την υπόδειξή Του. Παραδόξως εκεί που δεν φτάνει το φως συντελείται η *τσουβά*, η μεταστροφή, η επαναφορά του «φωτός». Δεν θα συνεχίσω με την ερμηνεία της ιστορίας, καθένας από εσάς μπορεί να το κάνει. Αυτό που θέλω να τονίσω είναι πως στον εβραϊσμό οι ήρωες είναι ατελείς σαν εμάς. Αρχίζουν από την άρνηση, την αντίσταση, την ασυνειδησία, την τάση να παραμείνουν για πάντα παιδιά. Είναι ανώριμοι, πεζοί, μέτριοι. Όμως κάποτε ξυπνάνε, συνειδητοποιούν, ωριμάζουν, ενηλικιώνονται, εξελίσσονται, μεταλλάσσονται. Έχουν μέσα τους μια τεράστια δύναμη που τους ωθεί να αντιμετωπίσουν τους εαυτούς τους. Μια φωνή που τους φωνάζει από τα βάθη του βυθού, από το σκοτάδι, και τους καλεί να επιστρέψουν στο φως: τον καλύτερο, σοφότερο, ανώτερο εαυτό τους. Η ανταπόκριση ή όχι στο κάλεσμά της είναι επιλογή τους. Όπως και δική μας. Άλλοτε το σκάμε από την εσωτερική μας φωνή επιλέγοντας το λήθαργο, ενώ άλλοτε ανταποκρινόμαστε στην φωνή, και τις ευθύνες που έρχονται με το κάλεσμά της.